Ötödik évfolyam. 5. szám. Székely-Udvarhely, 1899. január 29.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Papok, tanitók- és községi előljáróknak egész évre 6 kor., a tanitó-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 filler.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 filler, azonfelül 2 filler, magánhirdetések □ cm.-ként 6 filler, üzletszerűen ismételt 4 fillerért közöltetnek. — Bélyegdij külön 60 filler. Nyilttér sora 1 kor. Hirdetés és nyilttér dija előre fizetendő. — Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdekló közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Olcsó pénzt a kisiparosnak!

Az eszme nem uj, sőt épen az a legnagyobb hibája, hogy régóta hányják-vetik, pedig hoszszas betegségének halál a vége.

Évek óta minden érdekelt tényező egyre azt hajtogatja: olcsó pént a kisiparosnak!

Hatalmas a verseny az ipar minden terén és az olcsó hitelnek e nagy konkurrenczia mellett nemcsak fontos, de egyenesen mérvadó szerepe jut. Csak a nagy forgalom kárpótolhatja a kisiparost hasznának csekélységéért, a nagy forgalomhoz pedig mindenekelőtt pénz kell, még pedig több pénz, mint a mennyi a kisiparosnak rendelkezésére áll. Nemcsak a kisiparos szorul, hanem a legtöbb esetben a nagyiparos is. De ha mindketto egyformán érzi a hitel szükségességét kielégitésére nézve felette különböző achaence-ok. Mig a nagyiparosnak szabad az ulja a pénzintézetekhez, a hol a szükséges nagyobb összegeket minden erőltetés nélkül, első kézből, tehát a legolcsóbb kamatláb mellett szerezheti meg magának, a kisiparos, kinek viszonyait természetesen csak szükebb körökben ismerik és a ki csak oly kisebb összegeket igényel, melyeknek hitelezése a nagy bankokra nézve nem képez érdemes üzletet, majdnem mindig kisebb hitelintézethez fordul és a pénzért, ha azt esetleg megkapja, sokkal magasabb kamatot kell fizetnie. Ha utóbbiak még pénzszük idő állanak be, akkor a kisiparos az első áldozat, a mennyiben első sorban tőle vonják meg a hitelt.

Évek óta halljuk, minő szükséges ennek a bajnak az orvoslása. De a sürü jaj-szó elveszett a pusztában és minden törekvésnek, mely arra volt irányitva, hogy a kisiparos pénzhez juthasson, eddig semmilyen kézzel fogható eredménye nem volt.

Egészen eltekintve a kérdés közgazdasági oldalától, — sok ezer derék és dolgos polgár existencziajáról levén szó — annak sürgős megoldásához nagyobb anyagi érdekek fűződnek.

A kisiparnak a hitel korlátoltsága által teremtett helyzete nem természetes baj, sőt a kisipar felségélyezése lehetséges, csak azzal kell tisztában lenni, milyen uton találhatunk részére segitséget.

Nézetünk szerint az összes kisiparosoknak szövetkeznök kellene, mert csak igy képezhetnének olyan hatalmat, mely magát a nagyiparral szemben megvédheteně, hogy ilyképen egyenjogurá válnek vele a pénzpiaczon. Szövetkezniök kellene, hogy a kormány és a parlament a szükséges védelemben és pártfogásban részesithetnék őket és hogy eképpen a szövetkezet minden jogos követelménynek megfelelhessen.

Hogy jóhet létre a szövetkezet? Ha mindenütt megalakulnak az Ipartestületek s igy tömörülnek a kisiparosok. Mig ez meg nem történik, semmi előnyre nem számithatnak iparosaink sem ezen, sem más téren.

A »Székely-Udvarhely« felvette és több szór tárgyalta az Ipartestület megalakitásának igen fontos kérdését. Most is annak előnyére hivatozunk.

Tevekeny polgármesterünk szervezheti. A nagy és városunk előhaladására üdvös reformok közé az Ipartestület megalakitását is vegye be, mert ez iparosainknak uj irányt, életet s a tenő gódéből, elmaradottságból kiutat eredményez.

Tudjuk és ismerjük az akadályokat, melyek egy általános Ipartestület szervezését nálunk meghiusitották. De másfelől polgármesterünk felvilágosító szavaiban bizunk s hisszük, hogy a már megkezdett utba levő akadályokat az ő tapintatosságnak nem lesz nehéz elháritani.

A kérdés megoldása sürgős iparosaink megelhetéséről van szó. Ne késsék polgármesterünk, de ne késsenek különösen iparosaink, mert ez esetben a legkisebb tett többet ér a legjobb tanácsnál. A legkisebb munkaszás ezerek anyagi bukását jelenteti.

Fel tehát, alakitsuk meg az Ipartestületet és annak alapján az iparosainkat gyámolitható szövetkezeteket!

Valahára haladunk!

— A városi közgyűlésről. —

E hó 27-ik napján tartotta meg a város első közgyűlését, a hol a sok beszéd mellett valamit tettek is. Igen lényeges tárgyai voltak a napi rendnek, élethevaló kérdések; haladás, sőt maga a haladás.

A tanács magas szinvonalon álló indítványait — bár sok vitára adtak alkalmat — mind elfogadtak. Egyetlen pontot, a városi szervezési szabályrendelet tervezetét ejtettek el azon határozattal, hogy az kinyomtatandó, a képviselő tagok közöt kiosztandó és 15 nap alatt tárgyalásra kitüzendő.

Az ülést Gyarmathy Dezső dr polgármester, elnök lendületes beszéddel nyitotta meg, melyben sajnálatát fejezi ki, hogy a választás folytán jelen polgarok, régi képviselők hullottak ki a tagok soraból, de nem mulasszja örömét is kifejezni, hogy ez alkalommal a *halaszpárt* van tulsulyban képviselve. A beszéd több részében a tisztviselők fizetése felemelésének szükségét tünteti fel, mint a biztos haladás alapkövet.

Elismeréssel adózhatunk polgármesterünknek, hogy a haladáshoz szükséges pénzt — polgárságunk nagyobb megterhelése nélkül — törekszik megteremteni. Az alább közlött javaslat folytán lehetségessé válik a *fut-vonal kétinó karba állitása*; lehetségessé vált a *járda felállitásának megszüneése*, a kudas felerészben a vároros, de felerészben a haztulajdonosokat fogja terhelni, mely visszafolyó jövedelem a *sétáer* felallitására lesz forditandó. E javaslat teremtette meg az összeget a csizmadia stb. szin eltavolitására, melyet 3 tag ellenmondásával elfogadtak.

E gyűlésen kimondták a mostani gyászos világitásnak halálos ítéletét és a villanyos világitast egyhangulag elfogadták.

A villanyvilágitási bizottság polgármester elnöktevel: a városi tanácz, Gyarmathy Ferencz, Hlatky Mikló, Solymossy Lajos dr Valentsik Ferencz dr és Vánky Kálmán képviselőkből; az aszfaltbizottsag szintén polgármester elnöklete alatt: a tanácz, Haberslumpf Károly, Kovács Mór dr, Szabó Ferencz, Valentsik Ferencz dr és Vánky Kálmán képviselőkből megalakult.

Most fejeztek le egy tengeri kigyót a Daniel Elekkel folytatott pert egyszérűség, — a varos világos elonyere — befejeztek.

Több apró tárgya volt a közgyűlésnek, melyek közül emlités nélkül nem hagyhatjuk, hogy a polgármester javaslatára, a takarékpénztárakba eddig elhelyezett pénzek ezután az árvai pénzek módjara lesznek kezelendők a mi polgárainknak is nagy előnyére fog válni. Ez alkalommal lett megszabva a felhasznalandó fa-atalany megállapitása, a mi a takarékosságra jele.

A gyűlés késő este ért véget. A tagok majd mindnyájan részt vettek, a tárgyalás gélbés rendben és tárgyilagosan folyt le.

Gyarmathy Dezső dr polgármester elfogadott javaslata.

Tekintetes képviselőtestület!

A haladni akaró városok egyik törekvése: a jövedelmek szaporitása. Az tény, hogy a bevételek fokozása néha egyesek nagyobb anyagi terheltetésével jár, de ez nem zárja ki e lépés jogosultságat, sőt legtöbbször ép a teher egyenlőbb és igazságosabb megosztását eredményezi.

Ez elvből kiindulva bátor vagyok a képviselőtestület figyelmét felhivni, hogy az 1890. évi I. t.-cz. 81. §-es következő §§-ok oly jövedelmi forrast adnak varosunknak, melynek csak egy töredem at való elhanyagolása 60—70 ezer frt kárt okozott. Ez emlitett jövedelem a »vasuti közvetavámszedési jog«. E jog felhatalmazza a várost a vasuton behozott áruk után, azoknak mindegye szerint méternázsa után 1—2 - 3 és 4 krajczárt szedni, illetve az állomás kezelőin által szedetni.

A „SZÉKELY-UDVARHELY" TÁRCZÁJA.

A vingai kántor.

Humoreszk.

(A „Székely-Udvarhely" eredeti tárczája.)

— irta: Ábrám Lajos. —

Bölény Istók a vingai plébánián hasznos funkcziót volt hivatva teljesiteni, meg levén aldva olyan javakkal, melyek ott állandó jövőt biztositanak neki. Hatalmas erejű, mély hangja volt s a vasárnapi istentisztelteken oly szépen kisérte a vingai asszonyokat, hogy azok már csupa hálából sem kutatták, hogy Istók orra miért vörösödik napról napra jobban. Pedig ennek okát könnyen megfejthették volna.

Istók rendkivül szerette a »tütü«. A »tütü« alatt természetesen olyan sárgaszinű folyadékot kell érteni, melyet a kalasi asszony nevével együtt szokás emlegetni.

Bizony gyakran megesett, hogy Istókot egyenest a »Sárga csikóból« támogatták fel a korusra, de ott is csak ugy volt hajlandó hangot adni magából, ha »tütü« tette elébe! Aztán végig zuzott hatalmas hangja s a vingai hivek ájultosan kisérték.

Istók — ha hajladozva is — de mindig megfelelt valahogy kötelességének s igy a vingai plébános fotiszteletendő Torma Gellért csak eltürte a plébánián. Persze nem mult el nap, hogy moralis leczkében ne részesitette volna.

Egy vasárnapi mise alkalmával Istókot teljesen elázva támogatták fel a korusra. Istókot, hogyan, hogy nem, szörnyen elfog a a buzgóság s az ó mély, hatalmas hangján elkezdte:

»Jobb a bor, jobb a sör, jobb a pálinkánál,
S a magyar menyecske az oláh fátánál.«

Der Ábris, ki Istókot támogatta, nem vesztette el lelekjelenlétét, hanem begyömöszöive gyorsan Istók szájat s vekony czinege hangjan fogott bele a szent mise énekbe. Eltekintve attól, hogy e jelenetre néhány alázatosabb asszony elájult, a szertartás Der Ábris segédletével rendesi befejezést nyert.

Fötiszteletendo Torma Gellért most már teljes szigorral intette Istókot, hogyha még egyszer betesszi labát a »Sárga csikó«-ba, kérlelhetetlenül elbocsajtja. Ez az intés megtette hatását. Istók feléje sem nézett a »Sárga csikó«-nak, de titokban a kis Kajla Marczit valóságos stafétának fogadta s ez a kis imposztor hordta neki a »tütü« a »Sárga csikó«-ból.

A vingai plébános jóleső örömmel észlelte, hogy vasszigora megtette hatását s a vingai asszonyok is szorgalmasabban eljártak a templomba, miota Istók kerülte a »Sárga csikót«.

Szegény Istók! még sem kerülhette el sorsát.

Fötiszteletendó Torma Gellért papi aldozárságának 25 éves jubileumat ünnepelte. Az ünnepséget este a »Király szallo«-ban 100 ter tékü nagy bankett fejezte meg, melyen a megye szamos előkelő tagja is megjelentek.

Istók mar kora reggel áterézte e nagy ünnep jelentőséget s minthogy a dikczióra készülnie kellett, ugy sattyonban be-betek mgetett a »Sárga csikóba« is.

A fötiszteletendó ur a bankett előtt lelkere kötötte, hogy az estélyen kifogástalanul viselkedjék és ürizze meg komólyságát.

Istók mindent megigért. Este a banketten látni lehetett, mint akar szavának ura maradni, de hiába nem ludott.

Mikor megji lantotta az asztalon a hosszu nyaku, vignettás boros palaczkokat s mellette azokat az iczipiczi poharkákat, teljesen elhagyta hidegvére s idegesen izgett-mozgott. A fötiszteletendó ezt észrevette s többször haragos pillantásokat vetett feleje. Istóknak azonban ezse ágaban sem volt oda nézni, hanem egyre csak azokat a piczi poharkákat szemlelte. Szamitgatta magaban, hogyha itt alaposan le akar a rugni, kerek 150 pohárka épen elegendo lenne.

Vingán akkoriban vezettek be a villamos világitást s a »Király-szallo« diszternet is ez világitotta be nappali fenynyel. Történt pedig, hogy a vezetékben valami baj esett s egy pillanat alatt pokoli sötétség borult a teremre, mi a diszes társaságot nem a legkellemesebben erintette. A szálló berlője fejvesztve, karomcsokva futkosott s összes szemlyzetét gyertyakert mozgositotta. De erre mar nem igen volt szükség, mert nehány percz alatt ismet kigyultak a kis tüzgolyók, szerte szórva fenyüket a diszes tarsaságon.

A társaság — mely ezalatt kedélyes eszmecserét kezdett a villamos világitás előnyeiről és hátrányairól — e pillanatban meghökkenve tekintett az »asztal közepére. Az imént felbontott, egyik hosszu nyaku boros palaczk üresen szomorkodott a kompaltos-lal kellő közepében. A meglepettés oly orian volt, hogy egyik sem tudott szóhoz juini. A kinos csendet végre is Istók zavarta meg, hatalmas felköszöntöt mondva az ünnepelt fötiszteletendőre, ki folyton dühtol szákrazó szemekkel nézett feleje.

A vingai plébánian masnap megüreszedett a kántori állás, de hogy miért, azt máig sem tudja senki.

Gondolatok.

Legjobb volapük a c-ük, senki sem tanulja, mindenki tudja.

Lapunk mai számához egy féliv melléklet van csatolva.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

Nem kell nagyon indokolnom ezen vám szükségességét és méltányosságát, ha bemutatom az 1895., 1896. és 1897. évi forgalmi kimutatást és ennek alapján szamítást teszünk.

A forgalmi kimutatás és többváros engedélyokmánya alapján tett számitásom szerint évi bevétel *6837 frt 85 kr.* A mi bevételinányban szenvedő városunkban nem csekély összeg lenne.

De lássuk, hogy a forgalmi kimutatás tételei közül melyek adnak nagyobb bevétel? Harom van különösen: 1. a vas 81.509 méterm., 2. a liszt 49.430 méterm., 3. a tengeri és zab 74.454 méterm. Ez a három tétel mutatja, hogy mennyire károsan és egyoldalusan járunk el nemcsak a várossal mint jogi testülettel szemben, hanem a vidék lakóival szemben is, mert a jóvahagyast nyert *piacz helyére-díjszabályzat* szerint egy vasalszálitó falvarostól szekenre után 39 krt veszünk, pedig ez a vidék vasát és vasszálitó szállija és ezzel szemben a vasuton szállitott 81.509 méterméraza vasat engedünk díjmentesen behozni, hogy konkurrencziát csináljon a mi földünk adta és a mi népünk által kidolgozott vasnak. Még szembetünöbben látszik a lisztnémettel és gabonanemüekné. A listnél, ha a zékely falvarosnak szállitják, minden zsák után 5 krt veszünk, egy gabonás szekértől 14 krt, mert a mi földünk termi, a mi népünk szálitja; de ezzel szemben lisztet evenként 49.430 métermázat engedünk vámmentesen és 74.454 méterméza-gabonát szintén vámmentesen, mely ugyan hivatva van embernek és állatnak élelmet szolgáltatni, pedig nagyrészben épen gazdáinknak veszi ki kezéből a kenyeret.

Az idézett L-cz. 81. §-a e vám után befolyó jövedelmet csakis a következő czélokra engedi fordítani és ezimen t. i. következtam czimen szedünk be egy pár ezer forintot, de azt a fuvarosoktól szedjük, de nem egyuttal a vasutón szállitóktól is, tehát a vámszedés egyoldalu és részrehajló; de az adóig befolyó következtaimjövedelem nem lesz képes a követelményeket kielégiteni, mert Szombatfalva egyesitésével január 1-én csak az egyik fövonal 9655 ⬚méterrel szaporodott, a város mellékutczái a fejlődésnél fogva csak az utolsó 5—6 év alatt 10.000 ⬚métert meghaladó gyarapodást mutat és mint dennapos a követelés ez utczak lakóitól a követztetés megkezdésével. Szükségesnek tartom a közvezésre fordiható jövedelem fokozasát legfokop ázert, mert az orszagos forgalomnak illető Kossuth-utcza, Pincz-utcza és Bethlen-utcza a jelenlegi kövezessel — daczára, hogy a mult évi javitasa 2006 frt 97 krba került és majdnem minden esztendőben ennyit emészt fel — nem képes a forgalmat kiálani. Ismeretes, mennyi mizeriával küzd e fövonal és folytonosan tamadó kásyu miatt, a kiadályt okoznak a könnyü és gyors közlekedés elé és hogy a baczillusoknak milyen biztos tanyai vannak. Szükségesnek tartom a jövedelmet tokozni, mert elkerülhetlen legalább e fövonalon, mely 23.000 ⬚méter a fel grant kozzakövezést, vagy a makadám, vagy eredeti aspaltburkolatot letesiteni.

Indokaim nagyrészben felsorolatam, hogy mennyire méltanyos, igazságos és szükséges a vasuti kövezetvámszedési jog megtyerése, mely jog alapján rendeti czélra vám bevétel kizarolag a fövonal korszerü kövezésére lenne forditandó. Nem valószinű, hogy az ez alkalommal elomutatott forgalmi kimutatasnak megfelelő 6837 frt 85 kr befolyon, de a szükséges 100,000 frt kinda tőke megszerzésére beszerzendő kölcsön évi 5 szazalék kamatja 5000 frt minden körülmenyek között be fog folyni. Az ezen felül befolyó összeg tökeisitendő lenne, hogy kamatjabol az évi javasok és romlások esetén a teljes ujjanálitatas eszközöltető legyen.

Tiszteltetlet kérem a tek. képviselőtestületet hatarozatilag kimondani, hogy:

1-szór. Az elömutatott forgalmi kimutatas I., II., III. és IV. évi alatti feltetelei szerint a mi vasutonkban a vasuton érkeznek és leadatnak, vámdijak fognak szedetni, mig pedig az I. alatt felsorolt: 1. agyag, 2. kőszén, 3. epitő és kőburkolt kövek, 4. cseréptegla, 5. csontok, 6. czukorrépa-hulladék, 7. gépiet és tartalék, 8. tégla, 9. föld, 10. homok, 11. kavics, 12. mész, 13. mészkő, 14. pala; 15. porczellánföld, 16. szalma, 17. szecska, 18. szena, 19. mütrágya, 20. nyers vas, 21. öcska vashulladék után méternázsánként 1 kr vagy 2 fillér.

II. 1. Burgonya, 2. gabonamüvek, 3. czukorrépa, 4. takarmanyrépa, 5. deszka, 6. lécz, 7. rongyok, 8. faforgacs, 9. fagyajju, 10. használt zsák, 11. korpa, 12 köles, 13. malata, 14. száritott mo-lék, 15. pohánka, 16. sör, 17. latarka, 18. vas, rudas, vasgyártó, 19. szinvas, 20. fazsindely, 21. kokesz, 22. parketdeszka után méternázsánként 2 kr vagy 4 fillér.

III. 1. Tablaüveg, 2. alma, 3. asphalt, 4. betonarok, 5. bor, 6. borczelfe serpő, 7. czser, 8. ceramit, 9. czukor, 10. dióvg, 11. fészek, 12. gyümölcs (hazai), 13. hagyma, 14. használt hordó, 15. hüvelyesek, 16. kaposzta, 17. kőolaj, 18. márvány, granit, 19. olajpogácsa, 20. repcze, 21. riizs, 22. sör, 23. szesz, 24. tej, 25. türköly, 26. nyirsepró, 27. lisztnemüek, 28. savanyuvíz, 29. czcet, 30. czcment, 31. fiszcer után méternázsánként 3 kr vagy 6 fill.

IV. Minden az előbbi csoportokban fel nem sorolt árunemek és állatok után méternázsánként 4 kr vagy 8 fillér.

2-szor. A polgármester felhatalmaztik, illetve utasittatik az 1890. évi I. t.-cz. 82. §-ban kivánt kellő kek hozzácatolása mellett a vasutkövezet-vámszedési jogot a képviselőtestület, illetve a város nevében a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. minyszter urnál felterat ujjan kiszközjöni leletöleg 50 évre.

3-szor. A polgárme-ter köteles a kinyert jogot hadaléktalanul bejelenteni, hogy szükséges lépések ugy a kölcsön czszközlése, mint a kövezési munkálatok kereszttülvitelére megtehetők legyenek.

A népnevelés apostolai.

Buzdító és felhivó szavainkra — következő sorokat kaptuk:

Tekintetes szerkesztő ur!

A »Székely-Udvarhely« mult évi folyamának egyik számában kérdésre teszi a tek. szerkesztő ur hogy megyénkben az egyes községek a népnevelés továbbfejlesztése érdekében mit cselekednek? Miután már több község beszámolt a közönség előtt erről, és is bátor vagyok pár vonásban csesetelni Kis-Solymos polgári község (valláskülömbség nélkül) ebbeli müködését.

Kis-Solymos községben már évek óta fennáll és működik egy »Dal- és olvasó-egylet«; t-rmészetesen a viszonyoknak megfelelően csak a késő ősszi, téli és a korai tavaszi időkben. Ehez képest mult év novemberében is megalakult ez; irányzatát, czélját kissé megváltoztatva, illetve kibővítve, az »Olvasó-egylet« nevet kaftva, felolvasások (melyek rendesen csak egyes elbeszélések, novellák vagy mesék felolvasására szorítkoztak) és ünektanú ások mellett — mintegy a gazdasági ismétlőkörök czélkitüzésére az egylet programmjába felvette a következő dolgokat: Valláserkölcsi felolvasásokat, vagy szabad előadásokat tartanak Nagy Sándor unit. és Fülöp Kálmán ev. ref. lelkészek. Az okszerű gazdálkodás és szőlőtermelés alapvonásait rövid vázlatokban; a hangjegyek mivoltát ismerteti Derzsi Gábor áll. tanító. A méhészetről koronkint előadásokat tart Nagy Sándor unitárius, a számtan elemiib részeit: a kamat-, százalék, időszámitás és a föld méretieuek a gyakorlati eletben inkább alkalmazható részeit ismerteti Fülöp Kálmán ref. pap. Végre — s ez a legfőbb — mintegy példaképen szolgálnak hasonhivatlu egyének előtt — Gordia Mihály korjegyző a »tuto« czimü szabadalmaztatott »szőlő-tő-kötő gyöngyöző« és a szőlőkarók és szőlőtámasztó 24 rendes tagja van, kik részben az ismétlő iskolás gyermek, részben pedig az ügy iránt érdeklődő felnőtt ifjuság egy nehány tagjából állanak; köztuk magam is. A lelkesedés ugy a felnőtt mint a gyermek szivét szedet nélkülözni jő részben lekűzdve, szép sikerrel halad. Köszönet érte a derék, ügybuzgó tanitónak. Imezeket cselekedtük és cselekedjük Kis-Solymosban! Kis-Solymos, 1899. január 20-án.

Fülöp Kálmán,
ev. ref. pap.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapjának 2—3 számában olvastam, hogy egyik-másik község mikép értékeiti a hosszu téli estéket. Egy jószen gondoltam, hogy én is megirom a téli est. kre vonatkozó munkaprogrammot, de tartva attól, hogy majd nem lesz épp kereszttülvihető, eltagytam. Elhagytam másfelől azért, mert hiródok azon közmondásnak: »Tett az első, szó a második.«

Most a midőn a téli estek munkaságának szellemi és anyagi haszná vettük, becses engedelmével irok egy nehány sort.

Tudom és meg vagyok győződve arról, hogy az ifjuság legnagyobb része sok helyen a fonókban vagy korcsmákban tölti az estéket. A szentmiklósi ifjuság nem a fonókban s nem a korcsmákban tölti az estéket (korcsma a községben nincsen), hanem az eljárogatott tanulni a kőcs. iskolába. S minap képesnek érezte magát a közterre kiállani, a helybeli orgona-alap javára január hó 15-én dalestélyt és czelegyebköve tánczvigalmat rendezett. A műsor a következő volt: Hymnus Erkel F.-től. 2 szólóének, előadta az ifj. dalkör. Magyar bánat. Palágyi L.-től. Szavalta ifj. Tiboldi Elek. Trétás egyveleg. Előadta az ifj. dalkör. Vizet iszom ... Petőfitől. Szavalta ifj. Sófalvi Dénes. Néptáncok. Adta ifj. dalkör. Vig mongologot adott elő Márton András nagy hatással. Harangszom az olyan szóra. Előadta az ifj. dalkör.

Örömmel láttam a vidék 9 falujából összesereg'ett népet, a kik eljöttek Szent-Miklósra, meghallgatni a mi kicsiny dalkörünk előadását. Oly szép székely mulatságot nem láttam s oly igazi jó kedvet sem; a mit bizonyit az, hogy a meglett férfiak még másnap reggel 8 órakor is a táncteremben voltak s miután a nők már eltávoztak, ugy magukra járták a Kiniszi toborzóját.

Ezen estély alkalmával bevétel (15 kros belépti díjakkal) volt 19 frt 15 kr. Kiadás 8 frt. 43 kr. Tiszta jövedelem 10 frt. 72 kr. Felülfizettek: ifj. Szentannai János 40 krt, Szentannai Mózes ifj. 20 krt, Andrási János, Tiboldi Ádám, Molnár Apolló, Andrási Péter, Bartalis Sándor és id. Szentannai Mózes 5—5 krt. Bálint Domokos és neje Molnár Apolló, miután nem jöhettek el, bekűldtek 50 krt.

A mulatság lejárt, csak szép emléke maradt meg lelkünkben. A tanitást azut némely helyen szokták nem hagytuk félbe. Ezen segedelmével folytatjuk tovább hetenkint 2—3 este, mert nemcsak a testet nevelni és edzeni, hanem a lelket is mivelni és nemesiteni kell.

Szent-Miklós, 1899. év január hó 20. X

— **Falusi szinielőadás.** Falubelyen egy szinielőadást produkálni nehéz dolog. Különösen, hol még álmukban sem láttak élő szinészt, legkevésbbé szinpadot. Nagy bátorságról tesz tanuságot, ki ezekkel és sok más mizériákkal leszámol s oly nagyszerűtlége a sikerülő szinielőadást tud bemutatni. Ezért méltányolni tudjuk Orbán Imre égei tanitó kitartását és fáradhatlan buzgóságát, melylyel — mint tudósitónk irja — minden tekintetben sikerült előadást rendezett. Remöljük, ez a kézet tovább sarkalja s nem csak egy szyszersmind utolsó. De hiszük, hogy többi kollégái is felbuzdulnak s az egész vármegyében foglalkoztatni kezdik a fiatalságot ilyen és ehez hasonló szivet, lelket emesitő produkciókkal. Hivják közönségét, hogy »Hires Gyuri, vagy a falu pennája« cz. népszinmű bátor szereplői — kik mint diszeletet érdemelnek — neveit ide nem iktatnók. Major Dénes Nagy János bróf, Demeter Márisko a birónét, Cziszér Irma a bíróné leányát, Ferencz Dénes Hires Gyurit, ifj. Sándor Mihály Árva Pistát, Orbán Dénes Sánta Pesti baktert és Ferencz József Muczi czigányt szeretnénk megismerni. A közönség, melynek soraiban a közeli községekből is sokan voltak, igen jól mulatott s többször zajosan megtapsolta ugy a derék rendezőt, mint a szereplőket. Előadás után vidám táncmulatság volt. A tiszta jövedelem a 1,0 koronát megközelíti. Felülfizettek: Persián János, Sándor Lajos 50—50 krt, Bálint Mózes 90 krt, Jakab József és Pap Lajos 20—20 krt, Dercsi Albert és Deák Ferencz 10—10 krt.

TANÜGY.

A kolozsvári Ferencz József m. kir. tudomány-egyetemen az 1898/9-ik tanév II. felére a beiratkozások a tanulmányi, fegyelmi- és leczkepénzszabályzat 24. §-a értelmében 1899 ik februar hó 1-en kezdődnek, ugyanezen hó 12-ig bezárólag tartanak.

Boldog község. Kozludomasu dolog, hogy a társas életben csak ugy lehet boldog minden egyesület, minden község, ha jeszava: az egyetértés. Egyenként oly gyönyörű vagyunk, mint az erőtlen madarak, melyek egy kis szelló is megingat, mig egyetértve oly erőset leszünk, hogy nemes törekvésünkben meg a rosz akarat vihara, sem ingalhat meg. Az egyletértés egy ut a boldogsághoz s akaron halad az ladógoul, kinek uton halad az halad az a közös, melyet a „boldog" czimü illetek s a hogy valoban boldog egyetértésének köszönheti. Szamos peldat hozhatnék fel, de elegnek tartom megemliteni a tanügy iránt tanusitott eljarasát és lelkesedést, melyet folyosen bizonyit sajat czegen s szomszedunk emelt parafian berendezési községi iskolaja és nevelőivel szemben valo megbecsüld viselkedése. Nem csoda, ha fajdalmasan vált el nemrég — e község egyszerű, de igen tehetős nepeitol — szeretett tanitoja. De alig-hazvozott el, e község ujabb tanujelét adta ügybuzgalmanak azaltal, hogy nem harczczal és egymas személye s akarata elleni kuzdelemmel (sajnos legtöbb községben igy van), hanem egyetértve, egyhangulag valasztotta meg: György Sándor okleveles tanitót és ho 23-an toronnal alatt oga szakor szivükné nemes érzése ismét igazán kiütöt. A közösségnek öröge ijja, nagyja, kicsinye kivonult a határszélre, s ott Vida Mózes ének-vezér-tanitó a község nevében lelkes és szivreszitő szavakban tartott lelkesitő beszédet fogadta. Ez öszinte-n nyilvanult lelkesedés hatasától inditva, az ünnepelt is lelkes szavakkal üdvözölte kartarsat és az összeseregelet nemes székelyekket. Innen a tanitó lakasra vonultunk a zaszlók alatt ovezett ujtanitoval, hol Kiss Károly vezetett pap udvozöte az öröl rendeltetése székhelyen. Az ünnepelt megköszönte a tanusitott bizalmat s zajos eljenzes közöltt fogalta el hajlekat. Ezeket ohajtottam e becses lap tisztelt olvasói elé tani, hogy sokau peldat vevo, az egyöntetu eljaras hatalmanak, mint Agyaglaka. Most pedig tiszta szivbol kivanom, Isten adjon kitartast, megelegedest az uj tanitonak. Egy ismerős.

Irodalom.

A kitiltak kis azsiai nepével, annak történetével és müveltségével foglalóznik egy kis ujonnan megjelent füzet. Kepek is kisérik a magyarszivat, a fogalmat és lap jabeli diszmenet reliefjei, az ujuki palota nagy ephinxe, ugyane kastely kettejü sasa, a Gyaur-Kalesziho i kuljops fiaiak, az emberi müveltség legelső müvészi kisérletelevel, kel oriasakat jelző kardus alakokat, a kik mentek, mondák a hegy oldalaban, oriási szikláemberek, modulatlanok, néptamadások, nepelpusztulasok tanui, csodalatos alaku kőoriások... Az erdekes müveltség, melylynek örei, immár elpusztult, de hatasa beleolvadt a többi nepek, az emberiség müveltségébe, s a ki szeretné ismerni el e rajzok szemléletébe, finom összekötő szalakat talál a régi és a modern müveszet között. A kis könyv a Nagy Kepes Vilagtörténet Sok füzete, két ives füzet, tele tanulsagos magyarazatokat es gazdag kepekkel, egy füzet ara 30 kr. Kaphato minden hazai könyvkereskedesben

A **Magyar Kritika** január 15-iki számában korülbelül husz könyvről és szinházi ujdonságról olvasunk szakavatott, tárgyilagos kritikát. A vezércikk kegyetlen megjelenése Szilágyi Sándor ellen s a nagyérdemu tudos működésének méltatása Szádeczky Lajos tollabol. Kritikai czikkeket irtak: Heinel Sándor, Pasztor Árpád Jézus czimü kötemeny-czikluseröl, elemi eitelye a fiatal versekről, ki olyasvalamit mert, a mit meg senki: megiesai Jézust szerelmesnek, hitetlennek, meggyőződestelennek; Téglás Gábor Budapest régiségeiről, a Kuzsinszky Bálint által szerkesztett gyujtemenyről ir elsmerően; Ross L. Armstrong Istem az Elek cz. hazafiasan ismerteti, melyet Peterfi Dénes tületett át magyarra. Havas Adolf, Radó Antal Musset-fordításáról, Serex Lengyel Laura Balázs Kálna czimü regéjéről, Kerekes György Vajda Janosnak egy regéjéről s most ujra megjelent vadászkönyvéről, melyet a nagy költő Cserszilvassy Nikos nev alatt irt; Téglás Béla Erdődi Béla Szentföldjéről, Nyári Sándor a magyar születésű Tilguer Viktor szobrasz valogatott müveiről, Balassa József Kazinczy Ferencz levezeseinek 8-ik kötetéről, ugyauió Vámbéry Rusztem és Kálmán Mihály Német-magyar jogi szótárarol ir. Erdekes Gaál Mózes tanulmánya Zacconi Hamletjéről és O. hellójéről. Rákosi Jenő és Szabados Béla operettéjéről, A bolondról, Lakat Béla és Recht Sándor iranak, amaz a szövegről, emez a zenéről; Zichy Géza gróf Roland mesteréről pedig Keresztessy István. Irodalmi hirek, folyóiratok és megjelent könyvek jegyzéke egészíti ki a gazdag tartalmat. A Magyar Kritika havonkint kétszer jelenik meg Benedek Elek szerkesztésében. Előfizetési ára egész évre 5 frt. Kiadóhivatal: Kertész-utcza 45.

— **Dr Báltaszéki Lajos** — lapunk munkatársa — tollabol erdekes tanulmany jelent meg „Az állami tisztviselők ügye" czimmel. A sok tudassal es szakértelemmel irt tanulmanyt, amely az állami tisztviselők figyelmére teljesen meltó s ami nem kis feltünést fog kelteni, a magyar állami tisztviselők orszagos szövetsége adta közre. A füzet Toldi Lajos könyvkereskedő bizományában jelent meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

3794—898. tlkkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbíróság mint tlkkvi hatóság közhirré teszi, hogy bethfalvi Ams Sándor és neje Máthé Katalin végrehajtatóknak Gruer Lászlóné és társai végrehajtást szenvedők elleni 69 frt 49 kr tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykeresztúri kir. járásbíróság) területén lévő bethfalvi 68. sz. tjkvben A I. alatt foglalt 359., 462., 463., 768., 808., 809., 839., 952. és 993. hr. sz. ingatlanokból Máthé Mihályné Fazakas Judith $^{29}/_{576}$-ad s Máthé Juli György Mózesné, Máthé Mihály és kiskoru Máthé János $^{57}/_{576}$-ad részbeli tulajdon járandóságára egy tömegben 110 frt, a bethfalvi 279. számu tjkvben foglalt 258. hr. sz. egész ingatlana 139 frt, a bethfalvi 905. számu tjkvben foglalt 123. és 124. hr. számu ingatlana 320 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899 évi márczius hó 3-ik napján délelőtt 9 órakor Bethfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyamusi számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3533. sz. s. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járóság mint tlkkvi hatóság.

Sz. Keresztúron, 1898. évi december 10-én.

Veress,
kir. albiró.

S-szám 116—1899.
közig.

Hirdetmény.

Szombatfalva községnek Székely-Udvarhely városához lett csatolása alkalmából a vámsorompót Szombatfalva községbe helyezettnek ki, mintán a község területén is a vámjavadalmak beszedetnek s minden vámtárgy csakis a vámsorompónál hozható be, nehogy a községi lakosok birságolásunk legyenek kitéve, ezennel közhirré teszem, hogy Szombatfalva község határán a főutvonalon kívül lévő mezei utak és ösvényekek városbajövési használata, szokon árutárgyaknak beszállitása a vámtárgy díjtételének 3-szoros összege fizetése terhe alatt tilos.

Felhivom tehát a községi elöljáróságot, hogy ezen hirdetményt a legszélesebb körben saját községe lakosai érdekében hozza köztudomásra és ennek megtörténtéről egy szabályszerű bizonyitványt **folyó évi február** l-ig multalatlanul alólirott polgármesterhez adjon be.

Székely-Udvarhely város tanácsának 1899. évi január hó 7-én tartott üléséből.

Dr Gyarmathy Dezső,
polgármester.

Egy vagy két ház

Székely-Udvarhelyt, az Attila-utczában szabad közből eladó, esetleg folyó évi **április** 24-től bérbevehető Barabás Ferencz tulajdonostól.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek vétel előtt hivatalosan vegyelemezve vannak, csakis

FERNENGEL GYULA

jóhirü pinczéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő előnyös árakban:

Literenként 30 krtól 1 frt 40 krig; 10 literen felül 26 krtól 1 frt 20 krig. — Nagyban adó nélkül 56 literen felül hektoliterenként 22 frttól 46 frtig.

Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

LEGJOBBAN MŰVELT ALUMINIUM TOLL KOPÁSRA ÉS TARTÓS

LEGJOBBAN ACZÉLBÓL KÉSZÍTVE

HETEGH PÁL KÖNYVNYOMDÁJA

Székely Udvarhelyt

Sz. 808—899.
fszb.

Árverési hirdetmény.

Vargyas-közbirtokosságа tulajdonát képező eladásra kijelölt bükk- és tölgyerdőknek nyilt árverés utjáni eladására határidőül **folyó évi február 15-ike** d. e. 10 órája tüzetik ki Vargyas község házához.

Kikiáltási ár a szakközeg által megállapitott becsár és pedig:

a) A tölgyerdőnek 34027 frt;
b) A bükk felső erdőnek 38130 frt.

Bánatpénzül ezeknek 10 százaléka teendő.

A reszletes feltételek ezen hivatalnál és Vargyas község irodájában megtekinthetők.

Oklánd, 1899. január 15.

Benedek Imre,
főszolgabiró.

Sz. 1049—99. szb.

Pályázati hirdetmény.

Az udvarheiyi járásban a következő üresedésben lévő bábai állásokra ezennel pályázatot hirdetek: II. csoport Pálfalva, Firtos-Váralja, Kecset-Kisfalud, Pálfalva székhelylyel. VI. csoport: Vágás, Béta, Dobó, Vágás székhelylyel. VII. csoport: Szentkirály, Fancsal, Szentkirály székhelylyel. XVI. csoport: Agyagfalva, Mátisfalva, Magyarós, Décsfalva, Agyagfalva székhelylyel. XVIII. csoport: Fenyéd, Küküllő-Keményfalva, Fenyéd székhelylyel. XX. csoport: Bethlenfalva, Kadicsfalva, Bethlenfalva székhelylyel. XXI. csoport: Szent-Tamás, Like, Tibód, Szent-Tamás székhelylyel.

Egy bábai állás évi fizetése 70 frt.

Ennél fogva felhivatnak a pályázók, hogy az okmányokkal felszerelt folyamodványokat *folyó évi február hó 15-ig* hozzám adják be.

Székely-Udvarhelyt, 1899. január 25-én.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabiró.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszül a művelt közönség számára.

ÁDÁMSSY ANYTAL, BORONYSZKY SÁNDOR, FOJNICSKY ALBERT, SZÁSZA JÓZSEF, GOLDZIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 mintafüzettel, 60 szines mintapaszpal 50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

Megjelenik tizenkét kötetben

fametszetes, fehérlő sokszínű papiron.

Egy-egy kötet ára rendkívül diszes félbőrkötésben vászonvállakkal **8 frt.**

Minden egy füzet egy kötet.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Tehát bármely szemelyben bármelyik füzetben egy füzet fog kiszerkesztetni.

Egy-egy füzet ára **30 kr.**

A füzetes kiadásban de-kötési tábla szükségtelenné.

Minden egy füzet egy-egy kötet jelenik meg.

A Nagy Képes Világtörténet megszerzéséhez:

a) Fizetés kiadásban tartózkodóknak 20 hetenkénti egy füzetben.

b) Kétszáz kiadásban 12 hónapban, a füzetek az illetőleg kiadóhivatalt illetőleg lapszerűen.

c) Kétszáz kiadásban 12 hónapban, a füzetek az illetőleg kiadóhivatalt illetőleg lapszerűen.

b) havi 1 frt 50 krtól kezdődőleg.

* * *

A rendelés a fővárosban az illetőleg kiadóhivatalnál.

* * *

Tréjektoztató képes prospektust vagy mintafüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mint kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllő-út 18. szám.

Eléfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Jelen munkával az első oly vállalatunk van jelenik meg magyar nyelven, melyet ez a vállalatunk.

A magyar tudomány egyetlen munkatársai az egyetemek az ebet könyvek, a vilagtörténet kiegyenlítésére a vállalatunk.

A magyar tudomány egyetlen munkatársai az egyetemek az ebet könyvek, a vilagtörténet kiegyenlítésére a vállalatunk.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrácói kitűnő szépek és a szép szerem vagy szép szerem szépsége tőlünk. Egyszerű, tetszetős, tetszetős, tetszetős, a szép szép szépek és szépek szépek szépek

Elönyoma! Van szerencsénk a nagyérdemü közönséget tisztelettel értesitenü, hogy az **Alsó-malom-utczában** a jelen kor igényei nek megfelelö **himzéshez** szükséges **elönyomdát** nyitottunk és minden ezen szakmába vágó munkát jutányos árban elvállalunk. Biztositsuk igen tisztelt megrendelöinket, hogy a legkisebb munkát is tisztán és pontosan elkészitik a szakértö felelösséget vállalunk. A nagyérdemü közönség becses pártfogását és tömeges megrendelését kérik teljes tisztelettel **özv. Jedynakiewicz Teréz és leánya Adél.**

Üzleteladás. A több év óta fennálló, Székely-Udvarhelyt a Fötéren, a vármegye uj palotajában levö czélszerüen és izléssel berendezett igen jö forgalmu porczellán-, tükör-, diszmü-, kép- és csemegekereskedést tulajdonosa **Tarczon Béla** — más vállalat miatt — szabad kézböl kedvezö feltételek mellett eladja. Felvi agositast a tulajdonos ad az érdeklödöknek.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel szinét nem változtatja, szerkezete ponto abb és jobb, mint a legdrágábbaké. Ára darabonként 3 frt. Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óralánczc 60 kr

Önberetválö készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállitason kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Borbétegségtöl megment. Tartós és pénzt megtakaritó. Darabja 3 frt.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaczaból vannak

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhetö:

Pollák Sándor fövizmanyosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utcza 17.

Gyüjtöknek 5 darab után egy ingyen küldetik.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves házászer ellentállt az idö megröhöltásnak, mert már több mint 30 év óta meghizlalté, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvenyné, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** es az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem tévkes szer, hanem **igazi népszerü házászer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **fö raktár: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bemutatás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „**Horgony**" védjegy és Richter czégnegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

RICHTER P. AD. és tarsa, cs. és kir. udvari szállitók, BUDAPEST.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz Ármin gyógytárában.

Sz. 231—1899. iszb.

Pályázati hirdetmény.

Az Udvarhelvvármegye közigazgatási bizottságának 1476 - 898. számu jogerös határozata folytán, a székelykereszturi járás területén a körbábai állások ujabb beosztást nyertek; ennek alapján az alábbi üresedésben levö csoportok körbábai állásra pályázatot nyitok, felhivom a pályázni kivánókat, hogy **f. évi február hó 15-ig** pályázati kérvényeiket az elfoglalni akaró csoport megjelölésével annál is inkább adják be, mert a késöbb beérkezettek figyelembe nem vétetnek.

II. csoport. Martonos, Énlaka, Tordátfalva 1770 lélekkel.
V. csoport. Szent-Erzsébet, Kis-Solymos, Oláh-Andrásfalva 2560 lélekkel.
VI. csoport. Nagy-Galambfalva, Kis-Galambfalva 1828 lélekkel.
IX. csoport. Fiatfalva, Szederjes, Magyar Felek 1908 lélekkel.
XII. csoport. Bözöd és Bözöd-Ujfalu 1902 lélekkel.
XVII. csoport. Rava, Bordos, Szent-Demeter 2926 lélekkel.

Ezen körbábai állások bármelyike 50 frt évi fizetés és 20 frt lakbér, valamint minden egyes szülés alkalmával 1 frt dijjal, vagy természetben egy véka tiszta buza javadalommal van egybekötve.

Székely-Keresztur, 1899. január hó 14-'n.

Collny Róbert,
szolgabiró.

ORBÁN, NAGY ÉS TAMÁS

CZIPŐÜZLETE

SZÉKELY-UDVARHLYT

elvállal minden e szakmába vágó megrendeléseket a legujabb divat szerint, kiváló csinnal, a legjobb anyagból, pontos elkészités mellett, ugy minden javitást.

A SZÉKELYFÖLD LEGNAGYOBB NYOMTATVÁNY-RAKTÁRA!

Két gyorssajtó és négy segédgép!

* * * KÖNYVNYOMDA! * * *

* * * KÖNYVKÖTÉSZET! * * *

BETEGH PÁL

Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza).

Könyv- és hirlapkiadó vállalat!

Irószer és papirkereskedés!

Mindenfele könyvek, folyóiratok, hirlapok, rovatos nyomtatványok, bárczák és ezekhez hasonló czédulák bélyegszerüleg meglyukgatva és számozva, körlevelek, kereskedelmi és más levélfök s boritékok, gyászjelentési, eskövöi tudósitások és meghivók, tánczvigalmi és más meghivók, tánczrendek, névjegyek stb. stb. elkészitése pontos és leikiismeretes kiszolgálással.

KÖZSÉGEK T. ELÜLJÁRÓSÁGAINAK

minden törvényes kellékkel biró, dús raktáromban rendelkezésre álló községi nyomtatványaimat elismert olcsó árban, kifogástalan papiron szolgálom s a könyvnyomdámmal kapcsolatos könyvkötészetemben azonnal be is köttetem és igy megkönnyitve a t. elöljáróságok dolgat, a községeknek szintén elönyt nyujtok, mert most a szükséges nyomtatványokat könyvbe kötve majd nem oly árban kaphatják üzletemben, mint ezelött nehány évvel bekötetlenül vásároltak.

A t. elöljáróságokat tisztelettel felkérem, hogy évi szükségleteiket összeirni és postán vagy alkalmilag a jegyzéket hozzám beküldeni szivesked jenek, mivel igy könnyen elkerülhetö faradságos uttól lesznek megkiméltve s b. rendeléseiket üzletemben szokott pontossággal elkészitve találják; esetleg postán is elküldöm a kittizenlö idöben.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM! A ÖTÖDIK ÉVFOLYAM!

„SZÉKELY-UDVARHELY"

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMÜVELÖDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI VÁRMEGYEI HIVATALOS HETILAP

ötödik évfolyamába lépett.

Jubiláris évfolyamot kezdett szerény lapunk. Fel évtizéd utolsó évét. Negy hosszu év tövises utján rendithetlenül megállt kibontott zászlója mellett s jövöre is népünk jólétének, az apró emberek ügyei iránti meleg érdeklödéssel ohajtja folytatni megkezdett pályafutását. E lap a nagykö- zönségé, annak érdekében lesz jövöre is minden sora, betüje kibocsajtva. Kérjük tehát, továbbra is az eddig tapasztalt nagybecsü pártfogást. — Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld bárhova

kiváló tisztelettel
a „Székely-Udvarhely"
kiadóhivatala.

Könyvkötöi diszmunkák: selyem, bársony, plüsch s bármely finomabb kivitelben.

NYOMTATVÁNY- és ZENEMÜ RAKTÁR!

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1899.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

kalom és mód nem hiányzik? A székelyudvarhelyi tanári kört és az abban élő kölegiális szellemet illetőleg, melyik eljárásunkból vonja le, hogy mi pusztán »politizálunk«, midőn a körből kilépünk? Vagy talán azt véli, hogy mi a saját felelősünkre és nem az igazság kötelezettsége ohjottuk nyilatkozatát? Oh, nem! Es ha az igazaló ur maga előtt ezen kérdéseket könnyeden le is számol, nekünk még mindig kérdések maradnak, melyekre sem eljárásban, sem nyilatkozatában eddig felelettet nem kaptunk.

Székely Udvarhely, 1898. jan. 28.

A róm. kath. fögym. tanári kara.

KÖZGAZDASÁG.

Tizenkét nap alatt 266 malacz. A gazdaságlag is szépen haladó Homoród-Jánosfalva községben — tekintve a sertésvész által okozott igen nagy károkat — nagy örömük van a gazdáknak. Tizenkét nap alatt 266 kis malaczczal szaporodott sertésállományuk a beállott ujévben.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye főispánja. 59—1899. szám. főisp. Pályázati hirdetmény. A kormányzatomra bizott kereszturi gazdasági járásban a járási irnoki állás lemondás folytán megüresedván, arra az 1886. XXI. t. cz. 57. §. 9. pontjában körvonalozott jogommal fogva ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. cz. 19. §-nak szem előtt tartásával felszereit kérvényüket hozzám jövő február hó 10-ig nyujtsák be. Ezen állás javadalmazása áll 440 frt fizetés, 50 frt lakbér és 50 frt lakbérpótlékból. Sz.-Udvarhelyt, 1899. január hó 26-án. Gróf Haller János, főispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 1713—899. alispáni. Udvarhely város polgármesztere és valamennyi község előljáróságnak. Közhirré tétel végett értesitem, hogy a Boldogfalva és Bölkény községek szatyemarha állománya a felléptett szájó- és körömfájás miatt zár alá helyeztetett. Továbbá kiskukullóvármegyei Decsfalva és Magyar-János községekben 2 udvarban a sertésvész állapittatván meg, ezen udvarok zár alá helyeztetnek. Székely-Udvarhelyen, 1899. január hó 25-én. Alispáni szék üres: Ádám Albert, tb. főjegyző.

Sz. 1144—899. alisp. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előljáróságnak. Közhirré tétel végett értesitem, hogy a Boldmivesvidéken, m. kir. miniszter ur a közgazdasági érdekből beerdősitendő kopár és vizmosásos területeken az 1898. évben folyamán önkéntleg teljesitett erdősitésekért több birtokost méltóztatott segélyben részesiteni az erdősitett terület, nagyságához képest és pedig: Bögöz községet 32 forinttal, a k.-kemenyfalvi kozbirtokosságot 100 frttal, Szent Király községet 35 frttal, bethlenfalvi ifj. Balázsi Istvánt. 7 frttal, Bibarczfalva községet 35 frttal, az alsófalvi kozbirtokosságot 90 frttal, a szentegyháza-oláhfalvi kozbirtokosságot 100 frttal, a korondi kozbirtokosságot 35 frttal, az oroszhegyi kozbirtokosságot 63 frttal és Pellalva községet 10 frttal. Sz.-Udvarhelyen, 1899. évi január hó 21-én. Alispáni szék üres: Ádám Albert, tb. főjegyző.

Másolat. M. kir. belügyminiszter. 133285. V—b szám. Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Egyrészt az osztrák és magyar, másrészt a német kormány részéről létrejött megállapodás szerint az osztrák-magyar léghajós tisztesnek és kiséröinek egyrészt, a német léghajós tisztesnek és kiséröinek másrészt, az államtarának léghajóval való átlépése és a másik fél területén való leszállása kölcsönösen megengedtetik. Az idegen államterületről fénykép felvétel és postagalambok feleresztése ki van zárva. Mindkét szerződő fél léghajóe tisztjeinek részint saját védelmük, részint ellenőrzés és illetéketlen egyének által elkövetett visszaélések meggátlása végett a felettes katonahatóságuk által kiállitott, óuigazolásra szolgáló okmányokkal kell birniok és az idegen területen való mindenleszállást, tartozunk az illetékes községi elöljáróságnál, melynek területén a leszállás történik, bejelonteni. A léghajózás és leszállás alkalmával az idegen területen netán okozott károkért azon orszag törvényei szerint, melynek területén a kár okoztatott, kártalanitás nyujtatik. Erről e törvényhatósgot tudomás és megfelelő eljárás végett ezennel értesitem. Budapesten, 1899 évi januar hó 12-én. Perczel, s. k. Sz. 1174—899. alisp.

Másolat. Magyar kiralyi belügyminiszter 64528. VI a 1898 sz. Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak. A massagunak (kénes gyurás stb.) a legutóbbi időkben szokásba vett nagy kiterjedésü alkalmazása melleti, a különösen annak folytán, hogy mégs a gyógykezelesszerű massaget is orvosi rendeles, javallat es ellenőrzes nélkül korlatlanul uzik: sok esetben merültek fel az azt tőzik részéről visszaélések, s azok közöttt olyanok is, melyek a massaltaknak egészségi karokat is okoznak. Emiatt fogva szükségesnek tartottam a massálas gyakorlásanak meg feleló kor atozásat s e czélból az országos közegészségi tanács meghallgatása utan a következőket rendelem: 1. Beteglket nem orvos massaloknak csakis orvosi utasitas felügyelet es felelősség melleti szabad tanulhatnak. 2. Beteg hasi szervelet, az iszaszerveket, es a szemeket nem orvos massalonak egyáltalban nem szabad massalni. A jelen rendelet ellen vétók kihágast követnek el s a mennyiben eseklemenyek a bideteto kényvkönyv rendelkezése szerint sulyosabb beszámitas ala nem esik, 15 napig terjedhető elzárassal és 100 frtig terjedhető penzbuntetessel büntetendók. Felhivom a törvényhatóságot, hogy e rendeletemet a törvenyhatóság területén a legkürjedtebb módon hozza nyilvanosságra s az ez ellen vétókkel szemben a megtorló eljárás megindításáról gondoskodjék. Budapesten, 1899. évi januar hó 6-án. Perczel, s. k. Sz. 840—899. alisp.

HIRDETÉSEK.

943. szám. 1898. vh.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. birósági végrehajtó közhirré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnak V. 649/12. 898. polg. számu végzése által marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár részvénytársaságnak képviselve dr Valentuk Ferencz ügyvéd által szentegyházasoláhfalvi Simó János, Linkócsfy Kristóf, Tankó András, Tankó Ignácz és k.-oláhfalvi Csiki Ambrus ellen 850 frt tőke s járulékai iránti ügyben alperesenkül Szentegyházas-Oláhfalva és K.-Oláhfalva községekben fekvő összesen 3992 frtra becsült következő javai, u. m.: egyszázhusz darab hárászkendő és még 2-tól 25. tétel alatti ügyeti ingók, ugy tizenöt pár férfi czipő, tizenhárom pár gyerek czipő és még 3-tól 118. tétel alatti üzleti és gazdasági különféle ingók Szentegyházas-Oláhfalban és K.-Oláhfalban a jelzett üzlete és a községházánál **1899. februar hó 22. és 23-án** délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet igéröknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a biróságí végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesitetni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesitést em vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasitatni.

Székelyudvarhelyi biróságí végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. január hó 17-én.

Biró Sándor, s. k.
kir. végrehajtó.

556. szám. 1898. bv.

Árverési hirdetmény.

Alulirt biróságí végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a székelykereszturi kir járásbiróság 1898. évi V. 330. számu végzése következtében Borbáti Dani székelykereszturi ügyvéd által képviselt Székelykereszturiköri Népbank javára Patakfalvi Mózes székelykereszturi lakos ellen 60 frt s jár. erejéig 1898. évi deczember hó 22 én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 555 frtra becsült következő ingóságai, u. m.: 3 tehén, 1 bika, 1 szekér és 10 juh nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverének a székelykereszturi kir. járásbiróság 1898. évi V. 330/4 számu végzése folytán 60 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi augusztus hó 6. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 42 frt 50 kirban biróság már megállapitott költségek erejéig Székely-Kereszturon ifj. Patakfalvi Mózes háznál leendő eszközlésére **1899. évi februar hó 11. napjának** délutáni 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a vevni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igéröknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sz.-Kereszturi, 1899. évi január hó 23. napján.

Szalontai Albert,
kir. biróságí végrehajtó.

476/898. bv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt biróságí végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbiróság 1898. évi Sp. 27/2. számu végzése következtében Borbáth Dani székelykereszturi ügyvéd által képviselt Székelykereszturiköri Népbank javára ifj. Dredics János és Homorozán Mózsa ellen 80 frt s jár. erejéig 1898. évi október hó 25-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 319 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ökör, 2 tehén, sertések, zab és szénа nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbiróság 1898-ik évi V. 282. számu végzése folytán 80 forint tőkekövetelés, ennek 1894. évi január hó 1-ső napjától járó 8 százalékos kamatai és eddig összesen 57 frt 71 kirban biróság már megállapitott költségek erejéig Magyar-Felsően alperesek házánál leendő eszközlésére **1899. évi februar hó 9-ik napjának délután 2** órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igéröknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szék-Kereszturi, 1899. évi január hó 23 napján.

Szalontai Albert,
kir. biróságí végrehajtó.

3565—1898. szám.
tlkvvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Kazatsai Miklós végrehajtónak özv. Wolff Józs-fné sz. Karres Katalin és Wolff József végrehajtást szenvedő elleni 185 forint tőkekövetelés és járulékai, továbbá korábbi végrehajtók, u. m. Gergely Jánosnak 41 frt 83 kr tőke s jár., Wolf Katalinnak 1500 frt tőke s jár. és Jäeger Fr. Józsefnek 675 frt tőke s járulékai iránti végrehajtási ügyben a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbiróság) területén lévő székelykereszturi 743. sz. ijkvben foglalt 7936. és 7601. hrsz. ingatlanra az árverést 404 fríban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899. évi márczius hó 28-ik napján** délután 2 órakor alulirt telekkönyvi hatóság hivatali helységében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyamnak számitott és az 1881. évi november hó 1-án 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet S. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sz.-Keresztur, 1898. deczember hó 10-ik napján.

A kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság.

Veress,
kir. albiró.

952. szám. 1898. vh.

Arverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. biróságí végrehajtó közhirré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnak V. 575/1—898. polg. számu végzése által Korond község kőbirtokosságának képviselve dr Kovács Mór ügyvéd által, korondi ifj. Sebes János ellen 211 frt tőke és járulékai iránti ügyben alperesnél Korond községben összesen 317 o. é. frtra becsült következő javai, u. m.: egy vasas taliga vasekével együtt, tiz kalangya árpa egy asztagban, két drb pejszörü pariga ló, egy kazal buzaszalma 100 kalangyából, husz szekér szénа a csür belső udrában és még 6., 7. tétel alatti ingók, ezen ingók Korondon, alperes házánál **1899. február hó 18 án** délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet igéröknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a biróságí végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesitetni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesitést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasitatni.

Székelyudvarhelyi biróságí végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. január hó 24-én.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

Sz. 1256—99.
fszb.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében fekvő Dálya község kőzbirtokossága tulajdonát képező tölgyerdőből 2·58 k. holdnak mintegy 401 m³ müfa készlete 1900. évi április hó végéig terjedő kihasználási időtartam mellett **1899. évi február hó 12-én délelőtt 10 órakor** Dálya község házánál nyilvános szóbeli és zárt irásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 1604 frt, minek 10 százaléka bánatpénz.

Az árverési feltételek a homoródoklándi főszolgabirónál, Dálya község előljáróságánál és a székelyudvarhelyi m. kir. alsó erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Homoród-Oklánd, 1899. január 21-én.

Benedek Imre,
főszolgabiró.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

KÜLÖNFÉLEK.

— Kineveztek. A pénzügyi m. kir. miniszter Gál Antal csikkarczfalvi lakost a helybeli kir. pénzügyigazgatóság melléknek szamvevőségbe ideiglenes minőségű segédjegyzővé szamvegyőkonoknak; Molnár Lajos pénzügyi tanacsost, helybeli pénzügyigazgató Szabó Dénes főgimn. végzett tanulót a székelykeresztúri adóhivatalhoz díjtalan gyakornoknak nevezte ki.

— Varmegyének tisztviselői kellemes órömben részesültek. A kötisegrendelet felterjeszteett magasabb fizetési tételeket a m. kir. belügyminiszter — kevés változtatassal jóváhagyta. A varmegyei tisztviselők e szerint 100—400 frtnyi fizetésemelésben részesültek, melly a hó 1-tól esedékes. A szamvevőszéki jegyzőt fogadták tisztviselőink e várva-várt allapotot, épen anuyira lehangolta a kezelő- és szolgaszemélyzetet azon körülmény, hogy a részükre is felterjesztett magasabb fizetésre vonatkozó rendeszet nem jutott Teljes megnyugvassal és a legédesebb reménynyel töltöttek el szonban a mindnyájuk által atysileg szeretett grof főispan melegszivu szavai, melyben őket és az egész tisztikart tisztelgésük allalmaval részesitette. — A fizetésemelés szerint évenkénti kiapnak: Alispán 2200 frt, lakpénz 400 frt, utiatálany 400 frt. Főjegyző 1600 frt, lakpénz 300 frt. I. aljegyző 1200 frt, lakpénz 200 frt. II. aljegyző 1100 frt, lakpénz 200 frt. III. aljegyző 1000 frt, lakpénz 200 frt. Főpénztárnok 1200 frt, lakpénz 300 frt. Főorvos 1000 frt, utiatálany 300 frt. Főpénztárnok 1200 frt., lakpénz 300 frt. Ellenőr 900 frt, lakpénz 200 frt. Főszámvevő 1200 frt, lakpénz 300 frt. A alszámvevő 4 900 frt, lakpénz 200 frt. Főtörvényszéki elnok 900 frt. Törvészszéki lakás. Árvaszéki elnok 1600 frt lakpénz 300 frt. 2 árvaszéki ülnök a 1100 frt, lakpénz 250 frt. Árvaszéki jegyző 1000 frt, lakpénz 200 frt. 3 főszolgabíró a 1200 frt, lakpénz 300 frt, utiatálany 300 frt 4 szolgabíró á 1000 frt, lakpénz 200 frt. Fenti közleményünkkel kapcsolatosan megkívánjuk jegyezni, miszerint tisztviselőink a belügyminiszter hivatalos irat vétele után azonnal összegyűltek s Lázár Ádám gróf főjegyző vezetése alatt a vármegye grof főispánjánál tisztelgtek, — mivel hitük az — mint a főjegyző mondá, hogy ezen alig remélt fizetés javitasban csak ugy részesülhetnek, hogy főispán ur ő méltósága szokott érdeklődésével kisérve a tisztviselő munkassagat — nagy belolyását latba vetette — s igy a 7 vármegye közé, mely most lényeges fizetésemelésben részesult — csakis eképen juthatott Udvarhelymegye is. Gróf főispan szivelyes szavakban köszönte meg a spontan ovatiót, — de a neki tuljdonitott jó eredményt a magas korm any jó akaratára vezette vissza — kiemelve, hogy Bánffy ő excuija alapjában ismeri a kösigazgatas fény- és árnyoldalait s nagyon is helyén valónak találta a mostoha fizetesek javitasat. Ezután jó akaratáról biztositva tisztviselőit, barátságos közszoritassal boocsátotta el. Tehát ez a kormány, mely Udvarhelymegyéert nem tesz semmit ?

— Ősülési engedély a m. kir. belügyminiszter a v. tisztviselő, vármegyei köztiszteletben álló főpénztárosának derék ila e hó 26 án eljegyezte Schmidt Arankát, Schmidt Alajos kereskedő gyász és múvelt leányát Sepsi-Szent-Györgyön.

— Uj ügyvéd. Dr. Móricz Károly ügyvédet a marosvásárhelyi ügyvédi kamara Székely-Keresztur szekhelyjel, az ugyvédek nevjegyzékébe felvette. Dr Móricz jeles tehetségű ifjagasz s teljes bizalommal ajánjuk a jogkereső kösönségeket.

— Eskütök. Király Aladár helybeli kir. törvénygszéki aljegyző e hó 23-án tartotta eskuüjét Gergely Róza tanitónővel; Filó Rezső és Zakariás Juliska februar hó 4-én tartjak menyekzőjüket varosunkban.

— Uj szerkesztő kapitányaink. Györffy Ferencz, a volt Szombatfalva közsegnek közel 25 evig fejlődése jiltaval, varosunk polgarmesztere Szombatfalva varosrészhe kerülteti kapitanynak nevezte ki.

— Nősülési engedély a m. kir. belügyminiszter a Grünspan József helybeli laksnak a kiveteles nősülést engedélyezte.

— „Szerelem tudomanya"... Illésen és kedves vigjátékban gyönyörködtó a multi szerdai fillérestely közönsége a fanyag alkalmaval — fenti cimu darab. A szereplők: Lányi Rózsika, Pallós Róza, Pál Ernő és és Fodor Boldizsár sok tapsot kaptak étérzett és értett játékukert. Pál Ernő dr felolvasasával lebilincselte és mindvégig lekötve tartotta a közönség érdeklődesét. A „Hofburs" az I felv. vigjatek szerepeinek személyesitói; Fénygházi Mariska, Jakab Gyula ifj., Vass Miklós dr, Pallós Istvánés Fodor Boldizsár — hasonlóan az előbbiekhez sok élvezetet szereztek ugyes és taptutatos eloadásukkal a beculletere vallak s derék rendezőnek Kiss Gusztáv tanárnak, kivel a sikerült estelyben Lányi Erzsike és Rápolthy Mariska rendezőnők osztoztak.

— A vármegyei gazdasagi egyesület februar hó 5-én délután 2 orakor a vármegyeházi kisteremben tartja valasztanyt valaszto közgyüleset, melyre a megiuvokat Pálffy Denes elnök meghizásabol Gyarmathy dr polgarmester, mint titkar mar szétküldte.

— A polgari önkepző egylet e hó 30-ik filleresteljet Nagy Ilona, Jakab Mariska, Szabó Gyula és Pál Gyula rendezik. Közreműködnek: Daróczi Ilona szaval, Ravasz Árpád tanár felolvas, Palancz Emma ének, Kiss Károly czimbalmon játszik, Steiner Jakab couplet énekel és Goldstein Mor furolszik.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara e hó 31-ikén (hétfőn) délu'an 2 és fél órakor saját helyiségében teljes-ülést tart, melyre a tagokat és érdeklődőket e helyen is meghívja Tanuzik B. Hugó, kir. tanacsos, elnök. Napirendon lesz a Székely-Keresztur ügye a kérelmezett uj országos vásár tárgyában történt ministeri leirat is.

— Villamos tárgyalás. Pénteken határozott varosunk képviselete a villamvilagitas berendezesére vonatkozólag a már tegnap a bizottsag osszezult a végrehajtas megbeszeléseire. A Simens és Halske czeg ajánlatat vetett tárgyalas alá s erre Molnár Lajos gepészmérnök, a czég megbizottja is varosunkba érkezett.

— Emlékét Orbán Balázsnak! Az Orbán Balázs Székely-Kereszturon felállitandó szobra ügyeben alakitott bizottság a következő kegyes adományok folytak be: 1. Biró Mihály r. kath. lelkész F.-Tömösről 1 korona. 2. Recsenyédi unitárius eklézsia 3 kor. 9. Musznai Károly lelkész gyűjtése Sz. Czegő : Musznai K. 1 korona. 4. Ebes Dániel, Biró György 10 fill., Veres Gg. 20 fill., Többektől 50 fill., összesen 2 korona 30 fill. 4. Vári Elek tanuló gyűjtése 2 kor. 86 fill. 5. Gálfalvi János tanuló gyűjtése 40 fill. 6. A székelykeresztúrvidéki népiparegyesület utólagosan 23 kor. 30 fill. 7. Janku Ferenczné sopera plebános Piskiről 2 kor. 8. Nagy István ev. ref. lelkész gyűjtőivén Haraszstorál: Kőcsegi Samu 1 kor., Lőcsémelhi Gerő 50 fill., Ozv. Bartha Gergelyné 1 kor., Nagy Istvánné 50 fill., összesen 3 kor. 9. Ebes plebánia 2 kor. 10. Péter Lajos róm. kath. lelkész Csik-Delne 1 kor. 11. Gerébi Sándor unit. lelkész A.-Boldogasszonyfalváról: Orbán B. emlékére oladásból 4 kor. 50 fill., saját adomanya 50 fill., összesen 5 korona. 12. Takarékpénztári kamatokból 256 kor. 20 fill., összesen 301 kor. 56 fillér. Ehez adva az eddigi gyűjtés összegét: 2156 kor. 72 fill. A szobor alap teszi 2458 korona 28 fillér. Fogadják a szomorú alap szivű adományokat a szoborbizottsag nevébe köszönetét. Székely-Keresztur, 1899. jan. 25. Barabás Lajos, biz. pénztárnok.

— Uj vámosok. Gyarmathy Dezső dr polgármester a varosunkban most szervezett vámhatóság vámhivatali főelnökének Szabó Domokost; vámellenőrnöknek: Czerják Lajost, ifj. Grincsis Bélát és Veresti Árpádot; vámsorompó-őröknek ifj. Bodrogi Dénest, Kállai Albertet és Tóth Károly nevezte ki.

— Tűzeset vigyázatlanságból Vágás községben Dobai Mihályné fedetlen gyertyával éjjel kimeut s mitanta a csűr alatti sertésólban volt állatoknak ennl valót adott, azon oldalra a csűr lángba borult és leégett. Az ügy — mint tanuk állitják — a gyertya lángjától keletkezett.

— Ujságirók sorjátéka. A Budapesti Ujságirók Segyesületének segitő alapja javára engedélyezett sorsjegyek forgalmat vettek volt a harmadik huzása a falváros közgyülési termében. A következő számokat hutak ki: 20.000 korona értéket nyert 5360—85. 1000 korona értéket nyert 6488—29. 500 korona értéket nyert 3147—47. 250 korona értéket nyertek: 2515—71 6562—99. 100 korona értéket nyertek: 7631—57 1455—53 5578—91 83—92 3956—86. 50 korona értéket nyertek: 331—41 5533—62 2—27 5784—76 4373—21 5827—29 2325—100 2344—63 5574—85 6666—38 7401—20 3179—79 1518—37 4583—01 1732—54 2672—15 8791—07 8158—63. 20 korona értéket nyert: 1595—24. 10 korona értéket nyertek: 2742—64 752—04 2113—40 498—05 6289—60 4722—59 7876—26 5302—90 6169—12 3039—98 840—18 7807—47 4835—09 5839—60 8306—11 4042—21 2451—100 3504—81 6693—93 5353—08 3818—91 2863—46 6576—99 7696—39 4214—30 8762—17 7—97 3120—53 1740—39 4214—30 7184—36 4178—05 9551—96 1654—25 2952—04 7735—57 9896—17 2201—20 7264—92 1804—52 6586—29 1845—26 3112—07 0536—47 1158—17 794—52 9452—81 6405—54 2840—96 0154—61 1—97 1—99—29 9857 86 2168—81 364—62 903—65 421—05 268—83 492—29 5695—9 3957—44 4076—15 6359—93 9300—02 6559—72 6748—42 7805—67 2931—18 3096—47 2515—71 6694—23 2—77 7325—55 5681—79 8835—71 7034—43 2789—28 1644—52 3096—87 9999—84 301—86 4071—52 7732—10 2833—14 4071—11 2173—33 9409—34 1256—13 4322—46 2662—84 3375—79 2508—75 3895—48 7450—26 2835—39 7—97 1085—26 4217—28 2535—01 2052—45 7323—83 5554—19 4892—48 9819—88 5092—53 2774—85 4204—40 5377—14 5088—56 4995—18 4782—18 9127—19 7249—93 7—97 5642—36 636—67 7095—33 1719—70 7833—56 2029—22 3922—14 8454—46 7887—09 6098—94 3688—83 2503—36 6045—61 2515—20 2709—48 8349—55 7508—19 2656—73 4929—79 6193—29 6572—16 9008—47 4546—04 7738—29 7197—06 3639—54 5817—35 7127—36 5508—38 3642—35 8134—49 1199—14 5136—41 8305—34 7708—87 8168—71 8305—42 4515—22 7640—91 390—24 5148—28 9876—91 7288—87 9742—45 9905—48 2242—66 6396—82 8276—86 2292—100 9943—35 6287—24 793—04 4954—08 1202—03 296—37 4797—85 3732—58 3896—99 4589—89 5554—60 1555—16 6007—80 9759—37 2858—73 4539—75 4626—14 3583—27 4148—11 2115—21 4314—08 5485—22 7—97 1337—30 241—14 6581—41 7782—82 3477—50 820—48 7486—05 1263—10 9161—12 1909—66 1776—44 4666—10 11—58 9218—17 4400—49 4446—98 5749—97 3671—74 9—97 4400—13 8228—20 6197—12 5275—95 817—06 2326—79 4283—59 5001—08 8984—68 8643—93 2550—55 1314—39 4360—81 9353—61 7444—89 344—42 388—27 1309—82 3937—64 438—70 6—87 3141—20 1249—92 6434—77 939—70 8665—72 1344—86 1073—87 7782—74 7741—23 7831—64 523—12 7037—09 7585—77 8304—98 739—73 4246—45 8351—74 7096—37 5552—33 7—97 4—97 1342—01 1242—91 2624—89 3—97 6660—12 9796—56. Az ujságirói sorsjatek csütörtöki huzasan a fonyeremény az 5360. sorszámu es 85. számu sorsjegyre esett, melynek tuladonosa Saar János gazdaházdo Hokonyen Sonoegmegyeben, A 5. szerencses nyert kisztitulatjaban czikket, fiszerau, csemegét azert oly dragák, mert sok lézen fordulnak meg, mig a fogyasztóhoz kerülnek s minthogy tennesztesem nyar az illető czikken. Fonnyel Elemér (Budapest, vaczikürt 40 sz.) immár a közvétlen kikerülésével egyszerűsem a termelőtől szerezhe be arult, a a legszebb polgari hasszon mellett ujabban azokat egyszerűen a fogyasztó kezébe. Csak egy lehetséges, hogy itt 1½ kilo legfinomabb csaszárkeverék tészt 3 fr 90 krért, 1 liter legfinomabb Jamaikarumot 1 frt 60 krért, 50 dkg. hasznos messinia nagy narancsot 1 frt 25 krért, 50 dkg nagy erőteljes narancsot 2 frtért, 50 dkg édes mandarint 2 frtért, 50 dkg szép cseresznyét 2 frtért, 1 kilo nagyszemű tisztaszőlőt 1 frt 40 krért adhasson, annélkül, hogy a csomagolaseert költségeket számitana, sőt 10 frtot meghaladó rendelésnél szállitási dijat sem számitva. Ugy-hogy a legszebb és legfinomabb czikkeket kisztitsen ő nekünk. Fratelli Deisinger kávéttelenitő saját hajszalitalmányukon importaljak a kávét és teát s ugyanoly formán eka czikket juttat a fogyasztó hozzá. A juttanyos árak illusztralt mugyenditjuk, hogy 4 kilo Cuba kávé 5 frt 76 krba, 4 kilo Portorico kávé 5 frt 60 krba, 4 kilo Aranyjava kávé 5 frt 40 krba, 4 kilo Santos kávé 4 frt 20 krba, 4 kilo csaszárkeverékben 5 frt 40 krba, 1 kilo csaszárkeverékitöltőben 3 frt 40 krba kerül bérmentve es minden egyéb kilóban czikket szállitanak. Kivánatra mindennemű figyelmedo ajánlatuk, szivesen küld bárkinek árjegyzéket.

Farsang.

A parajdi koresolya egyleten nemfogott ki az enyhe időjáras. Ha koresolyazni nem lehetett is, tagjait talán még kedvesebb mulatsagban részesit otte. E hó 21-én oly sokrétű táncestélyt rendezett, minőt még soha, Udvarhelyen is szivesen ugy az ifjokely, mint a jó sokan, kiket jutott oly melő kifejezésre mint épen az elkésmal. Halifax hivei, feledve a koresolyázás nemes sportjat, kivilágos virradtig járták a tánp ala valót s meg az éjfél utani negyvenes szünetben is kitartóan folytatták azt. Az igen nagy tarsasag még vilagosban is együtt volt s eszebe sem jutott távozni; mi a legszebb bizonyiték a derék rendezőknek, elökön ifj. Laszló Domokos elnökkel, hogy mindenki jól mulatott és jól vallta magát. Meg a szép szivu rendezők finom tapintattal es sok figyelemmel, a legapróbbeksaob dolgokig, hogy a mulatsag elökelő s mégis tesztelen legyen; mi — elismeresei mondva — fényesen sikerult is nekik. Volt a kösönségnek a kedvére. Szép dolog, hogy gyökt ek a sok elismerést fogadni, s a közönség nyilatkozi kijelentette, hogy »ilyen bál meg soha sem volt Parajdon; ilyen jól régen nem mulattunk« stb. Az anyagi haszon sem maradt el. A felülfizetésekkel — melyek az egyletben ugy is szokásban vannak — a bevétel 133 korona 80 fillér volt a bevétel. Felülfizettek: Kovács Gábor dr, Szűcs Dénes, Reiter József ifj. és Benn János (Sóvárad) 80—80 fillért; László Domokos ifj, Stein Dávid Szentpéterfalvi János, Szentpéterfalvi Mózsi, Molnár Ödön, Mekkey Péter, Kuthi Károly, Demeter Ákos és Bozsoki Vilmos 40—40 fillért és Gyarmathy József (Szováta) 20 fillért.

Kosaras táncvigalmak. Az udvarhelyszentdiekei róm. kath elemi iskola pénztara javára U.-Szentiekben folyó évi februar 1-én este 7 órakor kosaras táncvigalom lesz. Személy-jegy 1 korona, családjegy 1 kor. 60 fillér. — Felső-Boldogasszonyfalva község vendégjoban az egyháskösége javara más tasztaszerint 7 órakor kezdődőleg kosaras táncvigalom lesz, szemelyenkeut 40 filléres belépő dij melletti.

A csekefalvi székely zenekar e hó 21-én pénztara javára, a köségi iskola termeiben sikerult kosaras táncszigalmat rendezett. A mulatsag fénypontja volt a vilamsag és a csinos mütsor, melyet a zenekar hatalmas jártakai s Demeter József és Lőrinczi Dénes szavalatai kepeztek. Az anyagi siker mellett tanuskodik az, hogy csszes bevétel 71 frt 31 kr, kiadás 26 frt 81 kr s igy csszes bevétel a zenekar javára 45 frt 50 kr volt. Felülfizettek: Özv. Ocsh Józsefné 5 frtot. Nagy Ferenc 4 frt 75 krt, Jaeger József 1 frt 75 krt, Török Elek 1 frt 50 krt, Jeddi Tamás 60 krt, Simó Mihály, Nagy Mihály és Ferenczi Áron 50—50 krt, Dán Sándor és Vitályos Albert 40—40 krt, Kádár Andor 35 krt, Balint Dániel, Bedő Sándor (köz) és Simó János 25—25 krt, Bedő Ferenczi ifj., Hodgyai Albert, Nagy András és Bedő Mihály 20—20 krt, Bedő Ferenczi id., Szőcs Ferenc, Fekete Dénes és Nagy Dénes 5—5 krt, melyekért a »Székely-zenekar« nevében köszönetet mondunk: László Gyula, elnök és Tar József pénztáros.

Közönség köréből.*

Viszonválasz dr Solymossy Lajos igazgató urnak.

Az »Ellenzék«-ben közzétett nyilt levelünkre az igazgató úr szives volt a »Székely-Udvarhely«-ben felelet adni, de azzal a tendentiosus szándékkal, hogy a közvélemény felvilagositása czimen kollegiuis eljárást, korrekt lovagiasságat és politikai becsületusságat oly vilagossaggal allitsa szembe, hogy ezzel szembe kényteletnek legyünk a sliany »p o l i t i z á l á s« sötét szagba visszahuzódni. A vitatkozas e téren nagyon alatalan s a közvelemeny elbrontatlanul büllogjen, mindaddig, amig a kösönségnek tudjuk az emlitett valaszra megjegyzéseinket megtenni, nehogy a felvilagositasbol felreertes támadjon.

Adjon az igazgato ur feleletet ezen kérdesekre:

Miért nem ismerte meg az igazgato ur sajat nevenek a szocseken, mikor decz 2-an az ismeretlen tuladonosnak szemelyesen jelen volt? Miért kellett erről majdnem h a r o m h é t multva referadabol tudomast szerznu, midőn az altalanosan izgatott hangulat annak kikutatasara vezethette volna? Kik voltak meg a realiskolai tanulokon kivül a szocsekeu, mert az igazgato ur szerint realistak »i s« voltak? A kath. fogymnasium fijusaga a koruson, az agyszipuriskola tanulo a templom jobboldali hajojaban foglaltak helyet, kik lehettek a szocsekeu a realiskolai tanulokon kivül »i s?« Megcégedtek-e az igazgato ur egy esetlegesen magyarazhato szerkesztői üzenettel, midőn egy ő napjai előbb tett igeret alapjan helyi nyilatkozat közzétételere semmi alkalmat nem szolgáltatott, s midőn a fogyasztóhoz kerülnek s minthogy tennesztesem nyar az illető czikken. Fonnyel Elemér (Budapest, vaczikürt 40 sz.) immár a közvétlen kikerülésével egyszerűsem a termelőtől szerezhe be arult, a a legszebb polgari hasszon mellett ujabban azokat egyszerűen a fogyasztó kezébe. Csak egy lehetséges, hogy itt 1½ kilo legfinomabb csaszárkeverék tészt 3 frt 90 krért, 1 liter legfinomabb Jamaikarumot 1 frt 60 krért, 50 dkg. hasznos messinia nagy narancsot 1 frt 25 krért, 50 dkg nagy erőteljes narancsot 2 frtért, 50 dkg édes mandarint 2 frtért, 50 dkg szép cseresznyét 2 frtért, 1 kilo nagyszemű tisztaszőlőt 1 frt 40 krért adhasson, annélkül, hogy a csomagolaseert költségeket számitana, sőt 10 frtot meghaladó rendelésnél szállitási dijat sem számitva. Ugy-hogy a legszebb és legfinomabb czikkeket kisztitsen ő nekünk. Fratelli Deisinger kávéttelenitő saját hajszalitalmányukon importaljak a kávét és teát s ugyanoly formán eka czikket juttat a fogyasztó hozzá. A juttanyos árak illusztralt mugyenditjuk, hogy 4 kilo Cuba kávé 5 frt 76 krba, 4 kilo Portorico kávé 5 frt 60 krba, 4 kilo Aranyjava kávé 5 frt 40 krba, 4 kilo Santos kávé 4 frt 20 krba, 4 kilo csaszárkeverékben 5 frt 40 krba, 1 kilo csaszárkeverékitöltőben 3 frt 40 krba kerül bérmentve es minden egyéb kilóban czikket szállitanak. Kivánatra mindennemű figyelmedo ajánlatuk, szivesen küld bárkinek árjegyzéket.

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Biblioteca Centrală - BCU Cluj-Napoca